

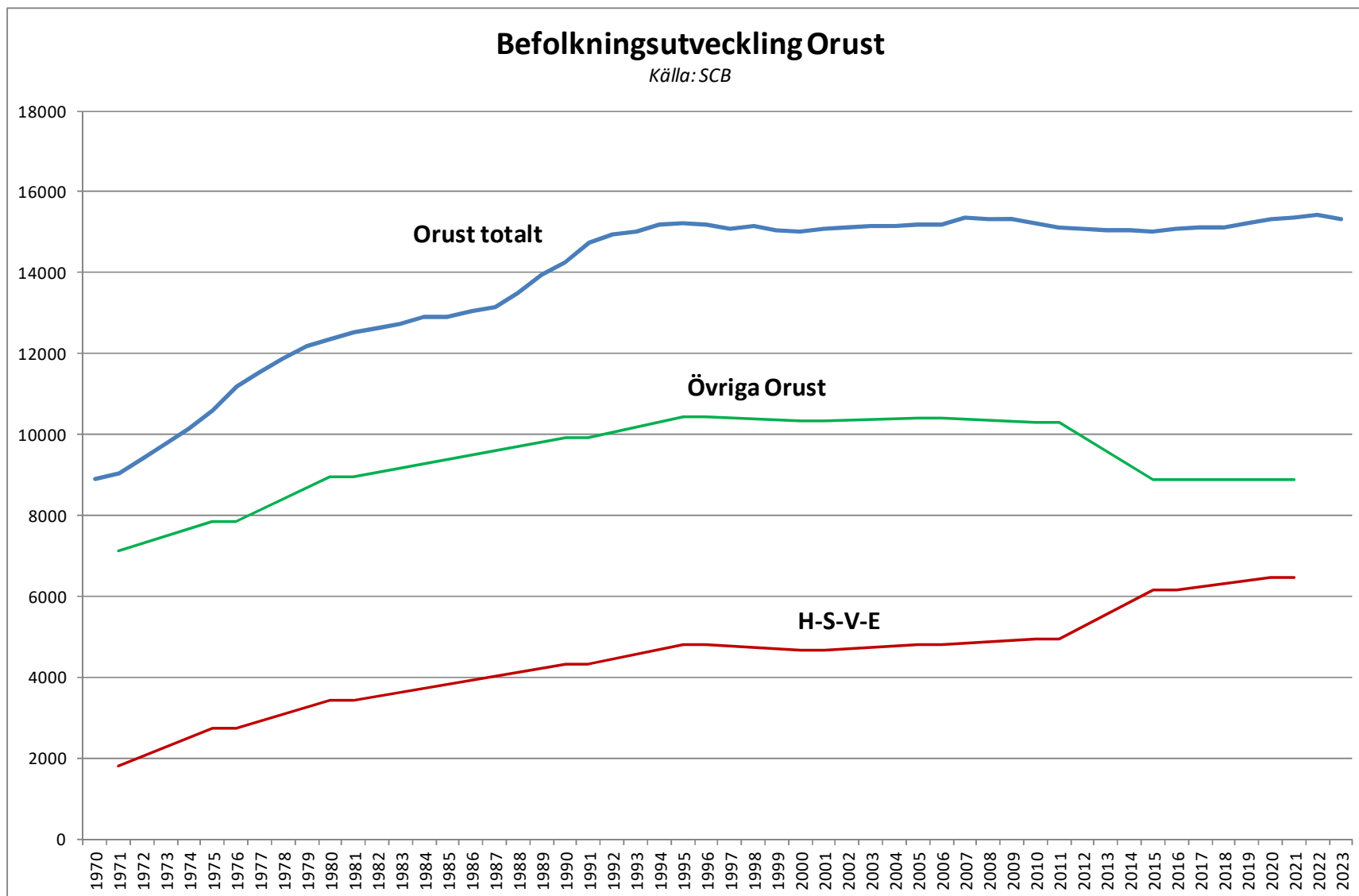
ÖP 2040 & DEMOGRAFIN

Fakta och funderingar

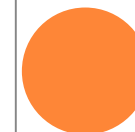
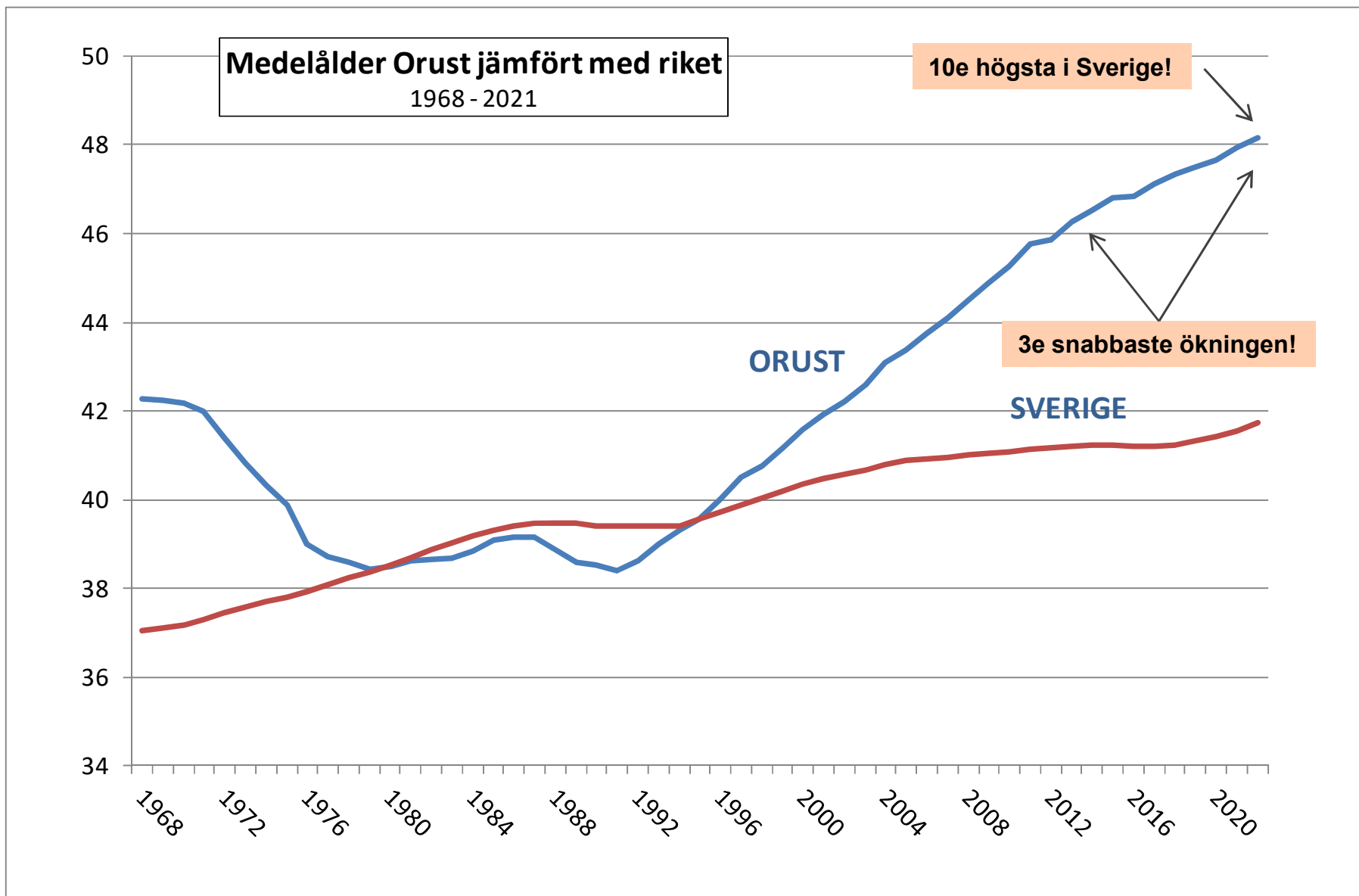
Thomas Hjern

24-04-08

BEFOLKNINGSUTVECKLING

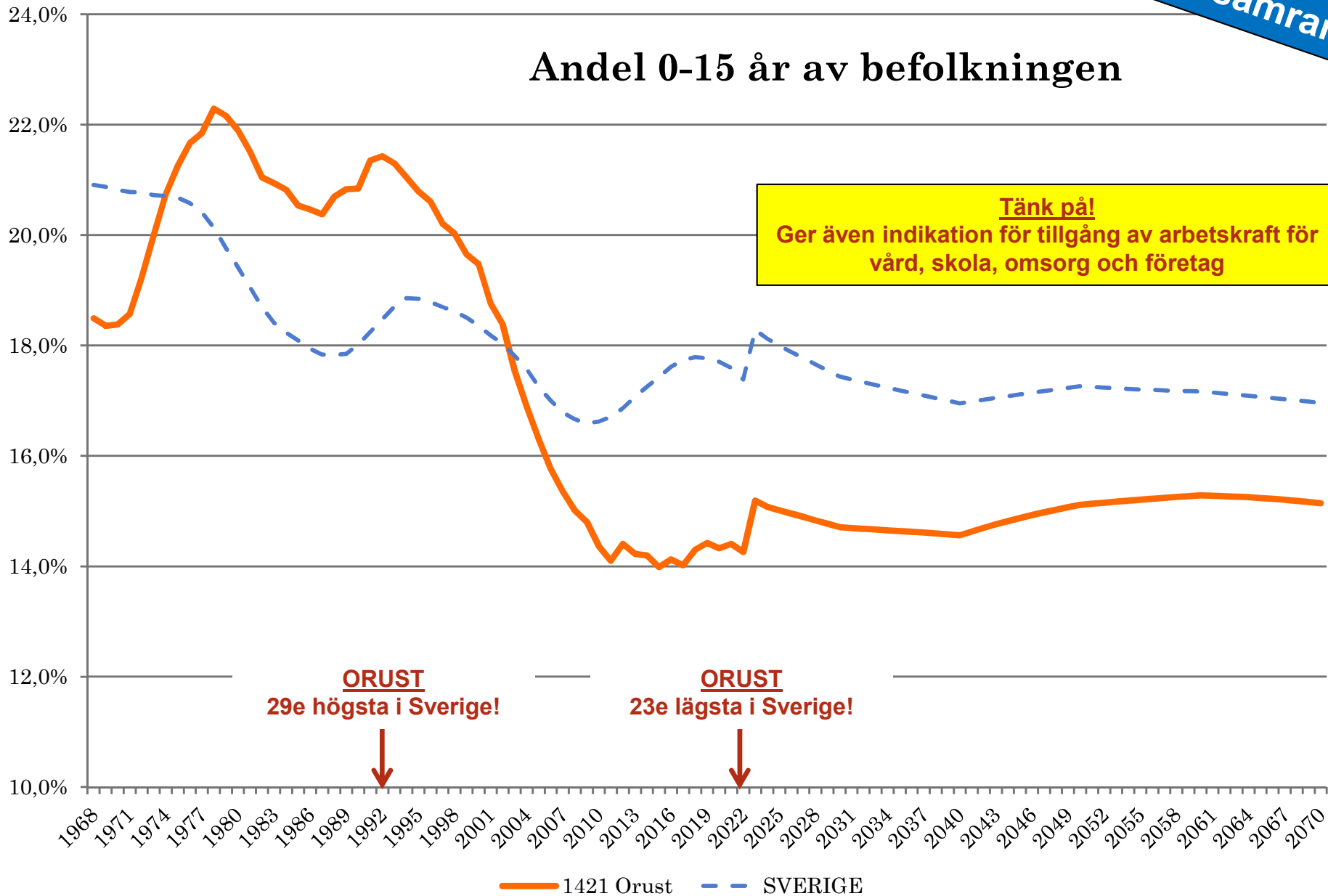
DEMOGRAFI - MEDELÅLDER

DEMOGRAFI - UNGA

ÖP2040
Förbättrar eller försämrar?

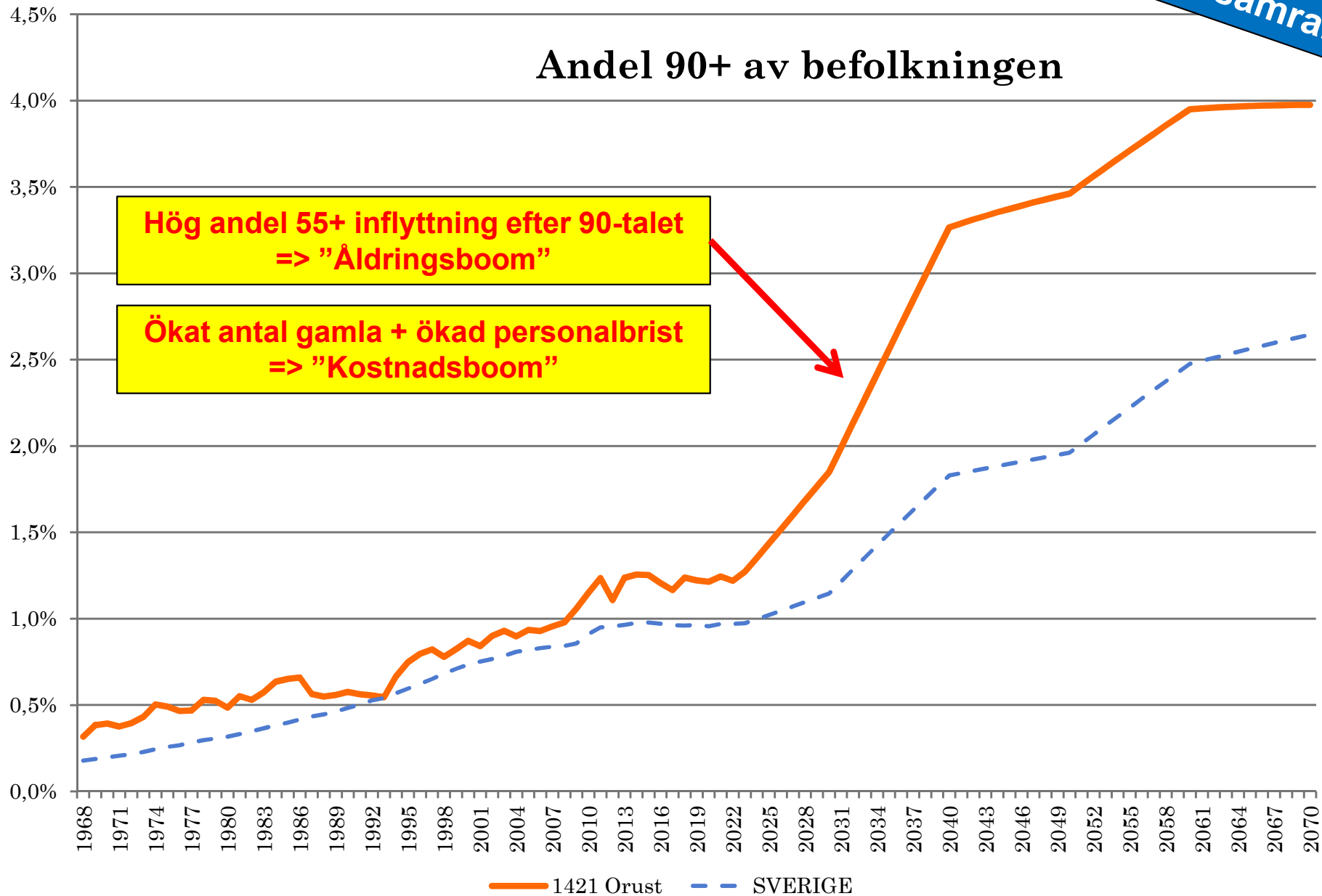
Andel 0-15 år av befolkningen

DEMOGRAFI - GAMLA

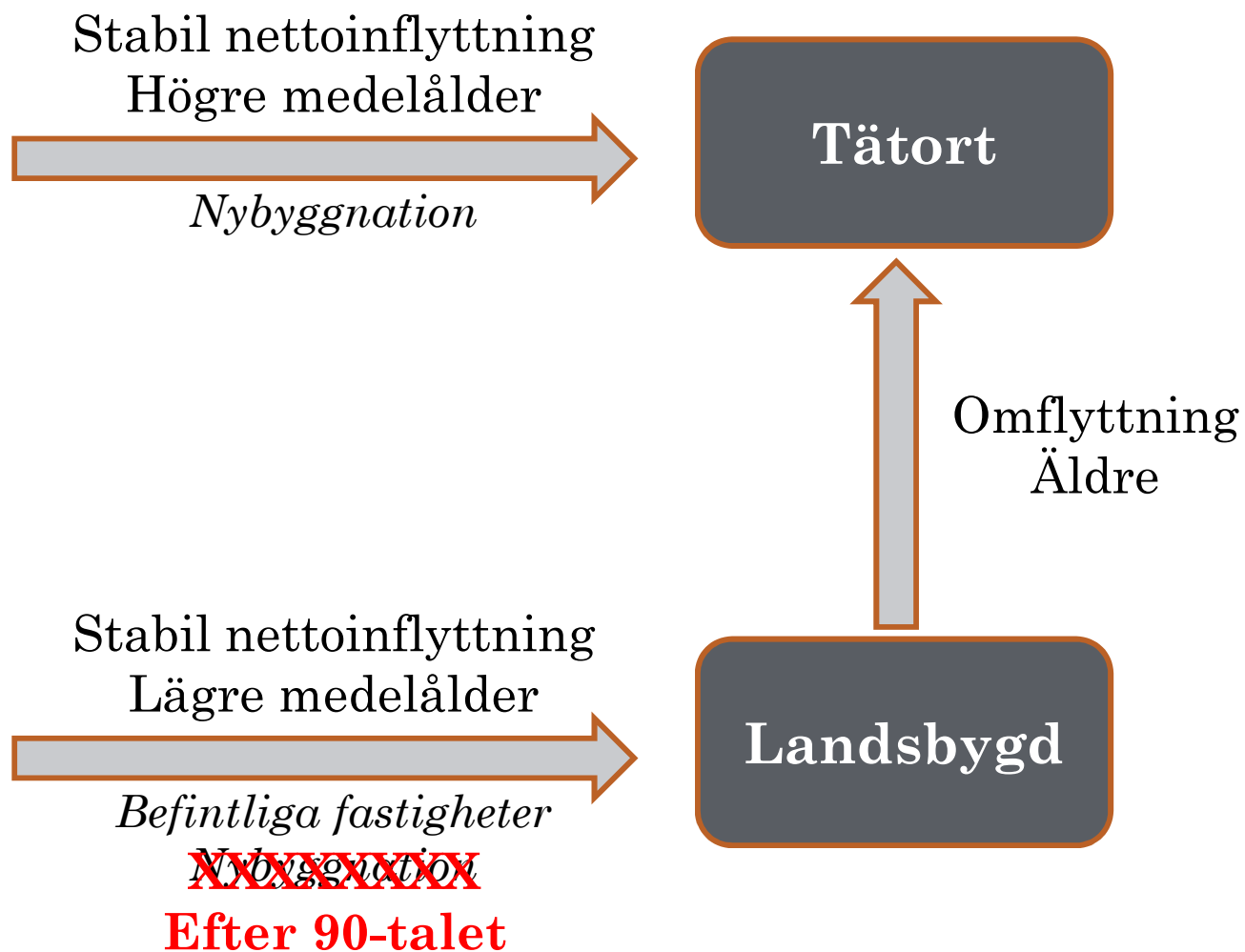
ÖP2040
Förbättrar eller försämrar?

Andel 90+ av befolkningen

FLYTTMÖNSTERANALYS ORUST 80/90-TAL

KOMMUNUTREDNING SLUTET 90-TAL

VAD HÄNDE UNDER 90-TALET?

Vart sker inflyttning?

FÖRE: Till alla delar av kommunen

EFTER: I huvudsak till tätorter

Var sker nybyggnation

FÖRE: I tätort, landsbygd kustorter (Kustorter mest fritidsboende)

EFTER: I huvudsak tätorter (Kustorter = fritidsboende)

Skola/barnomsorg

FÖRE: Förbättrar tillgång/närhet

EFTER: Försämrar tillgång/närhet

RESULTAT IDAG

- ⇒ **Minskad inflyttning av yngre/barnfamiljer**
- ⇒ **Sämre tillgång på arbetskraft för kommun och företag**
- ⇒ **Ökad andel äldre**

ÖVERSIKTSPLAN 2040

- En av kommunens mest betydelsefulla verktyg för långsiktig styrning av befolkningsutvecklingen
- I tätorter/detaljplanområden
 - ÖP är måttligt styrande.
 - Kan förändras i kommande planarbete och beslut.
 - Kommande detaljplaner blir styrande för bygglov.
- Landsbygd
 - ÖP är kraftigt styrande.
 - Regler och krav kan (i huvudsak) inte justeras.
 - Direkt styrande för bygglov.

ÖP2040 - BAKGRUND

- Vision 2040
 - 25.000 invånare år 2040
 - Det finns flera och varierande bostäder i attraktiva boendemiljöer över hela kommunen.
- Majoriteten ger direktiv till tjänstemän
 - 95% av nybyggnation i/kring H-S-V-E
 - 5% av nybyggnation på övriga Orust
 - Motiv - *"Boende på landsbygden är dyra"*
- Tjänstemännen tar fram samrådsförslag enligt majoritetens direktiv

ÖP2040 ALLMÄNT – YTTRANDE

- Extremt många yttrande från Orustbor. Sverigerekord?
- Uppskattningsvis ca. 500 personer bakom yttranden
- Många värderar konsekvensen för hela Orust.
- ”Förslaget för stort och komplext för att privatpersoner ska kunna läsa, förstå och använda”
- ”Mer fokus på förvaltningen än på Orustborna.”
- ”Ännu svårare att få hit dom unga”

ÖP2040 TÄTORT - SAMRÅDSFÖRSLAG

- Många och stora nya planområden H-S-V-E
- Förtätning H-S-V-E
- Henån centrum

Samrådsförslag ÖP2040

- *”För att kunna utveckla Henån centrum med ny bebyggelse krävs skyddsåtgärder mot översvämning”*

Klimatanpassningsåtgärder i Henån (KSAU)

- *”Det är inte möjligt att detaljplanera områden inom risk för översvämning för exempelvis nya bostäder eller verksamheter utan att skyddsåtgärder uppförs”*
- *”Branschorganisationen Svensk försäkring har varnat för att fastigheter inom riskområden kommer att stå utan försäkringsskydd i framtiden”*

ÖP2040 TÄTORT - YTTRANDE

- I huvudsak positivt att tätorter kan expandera
- Omfattande kritik att tätortsnära natur försvinner
 - *”Det var därför vi flyttade hit”*
- Henån inte centrum för majoritet av Orustbor. Fördela kommunens verksamhet till fler platser.
- Tätorterna har svag dragningskraft för yngre.
- Mycket kritik mot broreservaten.
- Länsstyrelsen ifrågasätter behovet av så stora planområden.

ÖP2040 TÄTORT – KOMMUNENS BEMÖTANDE

- Tätortsnära natur "har inga särskilda naturvärden" och kan därför exploateras enligt plan.
Yttranden avsåg värdet av natur nära bostaden – inte naturvärden!
- *"Fler yngre ska lockas till tätorterna"*
Saknar faktastöd! – Troligen marginell påverkan på demografin
- *"Fler äldre ska flytta från landsbygd till tätort"*
Saknar faktastöd! – Troligen marginell påverkan på demografin
- Förstärkt budskap att byggande och service ska fokuseras till tätorterna
- Vikten av Henåns som centralort värderas inte

⇒ I huvudsak oförändrad
- Planområden i broreservat borta. Inväntar Trafikverket.

ÖP2040 LANDSBYGD - SAMRÅDSFÖRSLAG

- ”Återhållsam bebyggelse på landsbygden”
- För att uppnå 5%-målet skapas många lokala regler
 - All skogs- och naturmark får starkt skydd mot ny bebyggelse.
 - Lågvärd jordbruksmark skyddas mer än lagens krav.
 - Starkare restriktioner än i nationella lagar och förordningar
 - Lagens ”undvika påtaglig skada” ändras till ”inte påverka”**
 - Kulturområden ”bör bevaras”. Lagen kräver endast att tillkommande bebyggelse ”utformas med hänsyn til kulturmiljön”.**
 - Många otydliga krav (volym, landskapsbild, siluett från land...)
 - Flera unika specialkrav (bussregeln, vattentillgång, mm)
- Ingen värdering av ”allmänna intressen” som balanserar (t.ex. demografin)
- Helhetsvärdering av konsekvenser saknas

Notera!

De kraftiga restriktionerna beror inte på nationella regler. ”Tätortsnära landsbygd” har nationellt samma krav som övrig landsbygd.

ÖP2040 LANDSBYGD - YTTRANDE

- ”Hindrar unga som vill flytta till Orust”
- ”Försämrar tillgång på arbetskraft”
- ”Landsbygdsboende är mer hållbart”
- ”Försämrar för levande landsbygd”
- ”Många bevarandevärden förstörs”
 - Långvarig förändring skapat bevarandevärden – inte museietänkande.
 - Bevarandevärden kräver skötsel av unga krafter
 - Små gårdar med varierande skötsel ger biologisk mångfald
 - Stora naturreservat skapar likformighet – inte mångfald
- Stor ilska över värdering att landsbygdsbor är ”dyra”

ÖP2040 LANDSBYGD - YTTRANDE

- Jord- och skogsbruk
 - Försämrar soliditet (sänker företagets värde)
 - Försvårar generationsväxling
 - Försvårar för komplementverksamhet
 - Försämrar hållbarhet och beredskap
- Minskar nyföretagandet som ofta startar på landsbygden
- Kraftigt begränsande för ägande- och brukanderätt
- Begränsar kraftigt möjligheten att välja var man vill bo
- Regionens positiv till att kostnaden för kollektivtrafik på landsbygden kan minskas!
- Bohusläns museum positiv att kulturmiljöer skyddas mer än lagens krav.

ÖP2040 LANDSBYGD – KOMMUNENS BEMÖTANDE

- Mjukat upp några negativa värderingar om boende på landsbygden. – Behåller de flesta.
- Tagit bort några skrivningar om att ha återhållsam bebyggelseutveckling – Behåller flera.
- Tillkommit -”*Möjlighet till ny bebyggelse ska finnas kvar*”
Men de flesta restriktioner är kvar!
- Vissa specialkrav tas bort (bussregeln , vattentillgång..)

ÖP2040 LANDSBYGD – KOMMUNENS SLUTSATS

- Risk för ”oreglerad bebyggelse av fritidshus och spekulationsbyggen på stora delar av Orust”.
*Gäller kanske smalt område närmast havet.
Felaktigt för huvuddelen av landsbygden.
Exploatering kan inte ske utan kommunens medgivande!*
- Ny bebyggelse på landsbygden skadar hållbar utveckling.
*Saknar faktaunderlag och helhetsvärdering.
Någons personliga uppfattning?*

Inriktning och restriktioner i huvudsak kvar

ÖP2040 - GRANSKNINGSFÖRSLAG

- Försämrar demografin ytterligare!
 - Slutsatsen stöds av historiska fakta.
 - Slutsatsen stöds av Orustbornas samlade kunskap

Kommunledningen bryr sig inte!

- Negativa formuleringar om landsbygden putsas bort men begränsningarna är kvar.

ÖP2040 baseras fortfarande på samma värderingar

”Vi kan göra vad vi vill. Även om dom klagar väljer dom ändå samma parti till kommunen som de bestämt för riksdagen.”

ÖP2040 –IDEOLOGISKA DRIVKRAFTER?

- Förra S-regeringen drev igenom nya lagar med det uttalade syftet att "*underlätta byggnation på landsbygden*".

På Orust gör S det motsatta.

- M & L brukar oftast driva individernas rätt och möjlighet att bosätta sig där de vill.
- M & L brukar oftast argumentera för en stark ägande- och brukanderätt .

På Orust gör M & L det motsatta.

